

**Chambre
des Représentants**

SESSION 1983-1984

6 DECEMBRE 1983

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la limite d'âge
de la minorité**

(Déposée par M. Verniers)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Notre Code civil fixe la limite d'âge de la minorité à 21 ans. C'est à cet âge seulement que l'intéressé devient majeur et se voit reconnaître l'intégralité de ses droits civils et politiques.

Cette situation juridique ne correspond plus à la réalité, ainsi que le montrent ces quelques exemples :

- pour les élections communales, le droit de vote est accordé au mineur à partir de 18 ans;
- en matière de défense nationale, le jeune homme doit assumer ses responsabilités dès l'âge de 17 ans, s'il est volontaire, et à partir de l'année où il atteint l'âge de 19 ans, s'il est milicien;
- en matière de permis de conduire, il suffit d'avoir 18 ans pour obtenir un permis permettant d'effectuer des transports non rémunérés;
- en matière de procédure pénale, les mineurs peuvent être appelés à comparaître en audience publique dès l'âge de 18 ans;
- dans le domaine de la législation du travail et des contrats de travail, le mineur est habilité à poser pratiquement tous les actes juridiques dès l'âge de 18 ans, sans l'autorisation des parents;
- en ce qui concerne les opérations financières, de nombreux organismes bancaires offrent toutes les facilités aux jeunes à partir de l'âge de 18 ans, sans intervention des parents.

Pourtant, les parents demeurent responsables du dommage causé par leur enfant mineur qui réside sous leur toit (art. 1384, Code civil).

**Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

ZITTING 1983-1984

6 DECEMBER 1983

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de leeftijdsgrens
van de minderjarigheid**

(Ingediend door de heer Verniers)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Ons Burgerlijk Wetboek stelt de leeftijdsgrens van minderjarigheid vast op 21 jaar. Pas dan wordt betrokkenne meerderjarig en in het bezit gesteld van zijn volle burgerlijke en politieke rechten.

Deze juridische toestand strookt niet langer met de werkelijkheid, zie hier enkele voorbeelden :

- voor de gemeenteraadsverkiezingen beschikt de minderjarige reeds over kiesrecht vanaf 18 jaar;
- voor landsverdediging wordt de jonge man reeds voor zijn eigen verantwoordelijkheid geplaatst als vrijwilliger vanaf 17 jaar en als dienstplichtige vanaf het jaar waarin hij 19 jaar wordt;
- voor een rijbewijs volstaat de leeftijd van 18 jaar voor onbezoldigd vervoer;
- de strafrechtelijke procedure lastens minderjarigen, in openbare zitting, begint eveneens op 18 jaar;
- voor arbeidswetgeving en dienstcontracten staan praktisch alle rechtsbevoegdheden open vanaf 18 jaar zonder ouderlijke machtiging;
- voor financiële verrichtingen geven vele bankinstellingen alle faciliteiten vanaf 18 jaar, zonder tussenkomst der ouders.

Nochtans blijft de verantwoordelijkheid van de ouders in elk geval bestaan indien de minderjarige nog thuis verblijft (art. 1384, B. W.).

L'évolution de la situation réelle exige que la responsabilité civile des parents soit réduite proportionnellement à la mesure dans laquelle la société accorde et impose aux jeunes citoyens des droits et des devoirs dont l'exercice et l'accomplissement échappent à l'autorité parentale.

Dans les pays qui nous entourent, l'âge de la majorité a d'ailleurs été abaissé depuis longtemps.

En Belgique, cet âge pourrait également être fixé à 19 ans, tandis que la responsabilité civile des parents serait réduite en conséquence.

PROPOSITION DE LOI

Article 1

L'état de minorité prend fin au moment où le citoyen belge atteint l'âge de 19 ans.

Art. 2

L'état de minorité peut être prolongé dans les cas prévus par la loi.

Art. 3

La responsabilité civile des parents à l'égard de leurs enfants prend fin au moment où ces derniers atteignent l'âge de 19 ans, même en cas de minorité prolongée.

Art. 4

Le Ministre de la Justice est chargé de l'exécution de la présente loi.

10 novembre 1983.

De veranderde feitelijke toestand brengt de noodzakelijkheid mee de burgerlijke verantwoordelijkheid van de ouders in gelijke mate te ontlasten, als dat de maatschappij rechten en plichten toekent aan de jeugdige staatsburgers en waarover zij als ouders zelf geen zeggingskracht meer hebben.

In de ons omringende landen is trouwens de meerderjarigheid reeds lang op jongere leeftijd vastgesteld.

Ons land zou de meerderjarigheid eveneens kunnen vaststellen op 19 jaar en de burgerlijke verantwoordelijkheid der ouders in gelijke mate ontlasten.

J. VERNIERS

WETSVOORSTEL

Artikel 1

De toestand van minderjarigheid houdt op op het ogenblik dat de Belgische staatsburger de leeftijd bereikt van 19 jaar.

Art. 2

De toestand van minderjarigheid kan verlengd worden in de gevallen door de wet voorzien.

Art. 3

De burgerlijke verantwoordelijkheid van de ouders houdt in elk geval, zelfs in het geval van verlengde minderjarigheid, op bij het bereiken van de leeftijd van 19 jaar ten overstaan van hun kinderen.

Art. 4

De Minister van Justitie is gelast met de uitvoering van deze wet.

10 november 1983.

J. VERNIERS